

ÜCRETLİ İŞ BULMA BÜROLARININ KAPATILMASI HAKKINDA SÖZLEŞME

Aynı konudaki 96 sayılı sözleşmenin onaylanması sonucu yürürlükten kalkmıştır

ILO Kabul Tarihi: 8 Haziran 1933

Kanun Tarih ve Sayısı: 11 Şubat 1946 / 4866

Resmi Gazete Yayın Tarihi ve Sayısı: 16 Şubat 1946 / 6234

Milletlerarası İş Bürosu idare Meclisi tarafından vaki davet üzerine, Cenevre'de 8 Haziran 1933 de on yedinci toplantısını yapan Milletler Cemiyeti Milletlerarası İş Teşkilatı Genel Konferansı;

Gündemin birinci maddesini teşkil eden, ücretli iş bulma meselesi hakkında, bazı tekliflerin kabulünü ve

Bu tekliflerin bir Milletlerarası Sözleşme şeklini almasını kararlaştırdıktan sonra;

Versay Andlaşmasınının 13 üncü kısmında ve diğer Barış Andlaşmalarının mütenazır kısımlarında mevcut hükümler gereğince Milletlerarası İş Teşkilatı üyelerince onanmak üzere, aşağıdaki Sözleşme Projesini kabul eder;

MADDE 1

Bu Sözleşme bakımından "Ücretli İşbulma Büroları" tabiri şu manayı ifade eder:

a. Kazanç gayesi takibeden İşbulma Büroları, yani doğrudan doğruya veya dolayısıyla taraflardan herhangi birinden maddi bir menfaat temini hedefiyle, bir işçiye iş veyahut işverene işçi bulmak hususunda tavassut eyleyen her şahıs, şirket, müessese, acente veyahut diğer bir teşekkül; bu tarif, münhasıran veya esas itibariyle işgal mevzuu işverenlerle işçiler arasında tavassuttan ibaret olanlar hariç, gazetelere ve diğer yayın vasıtalarına şamil değildir.

b. Kazanç gayesi takip etmiyen İşbulma Büroları, yani maddi bir menfaat gütmemekle beraber, işverenden veya işçiden, servisleri için duhuliye, aidat veya başka herhangi bir nam altında para alan şirket, müessese, acente veya diğer teşekküllerin işbulma servisleri.

Bu Sözleşme gemi adamları hakkında uygulanmaz.

MADDE 2

(Birinci maddenin 1. a) fıkrasında yazılı, kazanç gayesiyle çalışan Ücretli İşbulma Büroları, bu Sözleşme'nin her üye için yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren 3 sene

zarfında kapatılacaklardır.

Bu kapatmadan evvelki mühlet zarfında;

- a. Yeniden kazanç gayesiyle çalışan Ücretli İşbulma Bürosu açılmıyacaktır.
- b. Kazanç gayesiyle çalışan Ücretli İşbulma Büroları, yetkili makamın kontrolü altında konulacak ve bu makamca onanmış bir tarifede yazılı ücret ve masraflardan başka para almıyacaklardır.

MADDE 3

Bu Sözleşmenin 2 nci maddesinin 1 inci fıkrasından inhirafa, ancak ilgili patron ve işçi temsilcilerinin fikri alındıktan sonra ve istisnai şekillerde olmak üzere yetkili makamca müsaade edilebilir.

Bu madde gereğince müsaade edilen inhiraflar, ancak milli kanunlarla sarih şekilde tesbit edilip işbulma keyfiyetinin hususi şartlar içinde ve inhirafı haklı gösterecek surette cereyan ettiği sanat ve mesleklere mensup işçi zümrelerine iş bulmakla iştigal eden bürolar hakkında uygulanacaktır.

2 nci maddede yazılı 3 aylık mühlet bittikten sonra, bu maddeye istinaden, yeni Ücretli İşbulma Büroları açılmasına müsaade edilemez.

Bu madde gereğince, kendilerine inhiraf müsaadesi verilen her Ücretli İşbulma Bürosu:

- a. Yetkili makamın kontrolü altına konulacaktır.
- b. Yetkili makamın tensibi ile azami on yıl zarfında, her sene yenilecek bir yıllık ruhsatname almaya mecbur olacaktır.
- c. Ancak, yetkili makamca onanmış bir tarifede yazılı ücret ve masrafları alabilecektir.
- d. Ancak ruhsatnamesinde müsaade edilmiş olmak ve ilgili memleketler arasında mevcut bir anlaşmayı uygulamak şartıyla yabancı memleketlere veya memleketlerden işçi tedarik edebilecektir.

MADDE 4

(1 inci maddenin 1, b) fıkrasında yazılı kazanç gayesi takip etmeyen İşbulma Büroları;

- a. Yetkili makamdan izin almak mecburiyetinde olacak ve onun kontrolü altında bulunacaklardır.
- b. Yapılan masraflar iyice nazara alınmak suretiyle yetkili makamca tesbit

edilecek bir tarifeden daha yüksek para alamayacaktır.

c. Ancak yetkili makamca müsaade edilmek ve ilgili memleketler arasında mevcut bir anlaşmayı uygulamak şartıyla yabancı memleketlere veya memleketlerden işçi tedarik edebilecektir.

MADDE 5

Gerek bu Sözleşme'nin 1 inci maddesinde yazılı Ücretli İşbulma Büroları, gerek parasız da olsa, işbulmayı mutad meşgale ittihaz etmiş olan her şahıs, şirket, müessese, acenta veyahut teşekkül, yetkili makama bir beyanname vermeye ve bunda ücretli mi, ücretsiz mi çalıştıklarını bildirmeye mecburdurlar.

MADDE 6

Gerek bundan evvelki maddelere, gerek onların yerine getirilmesine ait diğer hükümlere muhalif hareketlere karşı, milli kanunlar, bu Sözleşmede derpiş edilen ruhsatname veya müsaadelerin geri alınmasını da ihtiva eden cezaları tayin edeceklerdir.

MADDE 7

Versay Andlaşması'nın 408 inci ve diğer Barış Andlaşmaları'nın mütenazır maddelerinde derpiş edilen yıllık raporlar, 3 üncü madde gereğince müsaade edilen inhiraflar hakkında gereken malumatı havi olacaklardır.

MADDE 8

Bu Sözleşme'nin, Versay Andlaşması'nın 13 üncü kısmında ve diğer Barış Andlaşmaları'nın mütenazır kısımlarında derpiş edilen şartlar içinde kat'i şekilde onandığına ait belge Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine gönderilecek ve bu onanma Genel Sekreterlikçe tescil edilecektir.

MADDE 9

Bu Sözleşme, ancak onamaları Sekreterlikte tescil edilmiş olan üyeleri bağlayacaktır. Sözleşme, iki üyenin onamaları Genel Sekreterlerde tescil edildikleri tarihten 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

Bundan sonra bu Sözleşme her üye için, onaması tescil edilmesinden 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 10

Milletlerarası İş Teşkilatı üyelerden ikisinin onamaları Sekreterlikte tescil edilmesi akabinde, Milletler Cemiyeti Genel Sekreteri keyfiyeti Milletlerarası İş Teşkilatının bütün üyelerine bildirecektir. Sekreter, Teşkilatın başka üyeleri tarafından kendisine sonradan tebliğ edilecek onamaları da keza bütün üyelere bildirecektir.

MADDE 11

Bu Sözlüşmeyi onayan her üye, onu, yürürlüğe girmeye başladığı tarihten on sene geçtikten sonra, Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine yapacağı ve bu Sekreterliğin tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir.

Fesih, Sekreterlikte tescili tarihinden bir sene sonra muteber olur.

Bu Sözlüşmeyi onamış olup ta onu, bundan evvelki fıkrada yazılı 10 yıllık devrenin geçmesinden bir yıl sonra, bu madde gereğince feshetmek ihtiyarını kullanmayan her üye, yeniden 10 yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözlüşmeyi, bu maddede derpiş edilen şartlar içinde her 10 yıllık devre bittikçe feshedilebilecektir.

MADDE 12

Bu Sözlüşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren geçecek her 10 yıllık devrenin sonunda, Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi, onun uygulanması durumu hakkında Genel Konferansa bir rapor vermekle ve Konferansın gündemi içine onun tamamen veya kısmen tadili meselesinin konulup konulmaması gerektiği hususunda bir karar almakla ödevlidir.

MADDE 13

Konferans, bu Sözlüşme'yi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir Sözlüşme kabul ettiği takdirde, bu yeni Sözlüşmede başka türlü hükümler bulunması hali müstesna;

a. Tadil edici yeni Sözlüşme'nin bir üye tarafından onanması keyfiyeti yukarıdaki 11 inci maddeye bakılmaksızın tadil edici yeni Sözlüşmenin yürürlüğe girmesi kayıt ve şartı ile, şimdiki bu Sözlüşme'nin kendiliğinden ve derhal feshini intaç edecektir.

b. Tadil edici yeni Sözlüşme'nin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, şimdiki bu Sözlüşme üyelerin onamasına açık bulundurulmayacaktır.

Şimdiki bu Sözlüşme, onu onamış ve tadil edici Sözlüşmeyi ise onamamış olan üyeler için eski metin ve şekli ile yürürlükte kalmaya devam edecektir.

MADDE 14

Bu Sözlüşme'nin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi muteber olacaktır.